

ABONAMENTUL:

Un an 200 L
6 luni 100 L
3 luni 50 L

Redacția
ministra
Bulevard
Maria 10. Etaj I.

Ziara Nouă

Partidului Național-Liberal.

La sfârșitul Vacanței Guvernul va continua realizarea programului său de consolidare financiară, de organizare și unificare a Statului, — în vreme ce opoziția național-tărănescă speră zadarnic că această operă nu se va putea înăplui.

Anul V. — N-rul 39

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

Arad 23 Septembrie 1928.

Situațiunea politică...

Ziarele „independente” ale căror dependență și culoare politică este îndeobște cunoscută, au lansat știrea despre o iminentă retragere a guvernului liberal. Suntem în măsură să desmințim categoric această știre falsă și tendențioasă, menită să fie opinia publică într-o frământare fără rost și pe nimic întemeiată.

Din contră veștile sosite dela Paris și dela Berlin sunt de natură să întreacă și pe cele mai optimiste așteptări, cursul tratativelor de împrumut continuând cu cele mai bune șanse, delegații noștri primind deja dela dl. Vintilă Brătianu, președintele consiliului de miniștri, ultimele indicațiuni în vederea încheierii acordului.

Alarma zgomotoasă a ziarelor zise independente cu scopul de a crea o tensiune artificială în jurul tratativelor de împrumut, a fost desmințită de telegrama d-lui Victor Antonescu, asupra cursului tratativelor dela Paris.

Scopul străveziu al ziarelor senzaționale de a crea o situație favorabilă acțiunii opoziției a eșuat în fața succesului tratativelor delegațiilor noștri în centrele financiare europene.

Guvernul socotește a fi de a lui datorie să ducă la bun sfârșit împrumutul pentru refacerea

țării noastre, împrumut pe care oricare alt partid politic, fără să mai vorbesc de cel național-tărănesc, nu ar avea competența să-l facă.

Toate piedicele pe cari opoziția ar căuta să le pue guvernului de a ridica dificultăți pentru încheierea împrumutului se vor izbi de autoritatea și competența unui guvern de ordine și de progres care în toate momentele grele a știut să conducă țara cu o mână de fer.

În ce privește retragerea guvernului, să fie opoziția asigurată că o va face odată cu expirarea mandatului primit dela factorul constituțional, dacă situațiunea țării îi va permite așa ceva. În ce privește basmul de adormit copii, numit și campania de răsturnare, ar fi timpul ca opoziția să revie la realitate și cooperând cu guvernul liberal să lupte pentru consolidarea națională și financiară a statului Român. Situațiunea politică este și va rămâne favorabilă guvernului liberal, el fiind singurul indicat și chemat ca să înfăptuiască și să desăvârșască toate înbunătățirile aduse pentru construirea unei Români puternice din toate punctele de vedere și pentru asigurarea normală a ordinii noastre de Stat.

Aurelian.

Radio În serviciul culturii și politice.

Una dintre cele mai frumoase invențiuni ale creierului omenesc indiscutabil este aparatul de radio.

În fața acestei minuni dispar frontierele diferitelor țări și popoare și rămân învinse toate obstacolele omenestii și ale naturii, — topindu-se întregul univers în o înfrățire obștească.

Prin aceasta invenție cultura a luat un avânt nebănuit — și astăzi visurile cele mai îndrăznețe ale fanteziei au devenit realitate. — Pui în mișcare un mic surub: iai parte la audițiile muzicale ale operei din Milano învârtește cu câțiva milimetri acest surub: ascuți muzica și perorațiile sălbatice ale bolșevicilor din Moscova și alunecând cu degetul pe aceasta mașinărie ajungem la halucinațiile descrierărilor din Budapesta cari visează îngenunchierea și robirea de nou a popoarelor eliberate de sub jugul unguresc.

Astăzi radioul a devenit o chestiune culturală la toate popoarele, dar este și o necesitate de viață oricărui popor care este dornic de a se socoti între popoarele civilizate.

Dar și din motive politice nici o țară nu se poate lipsi de această minune a secolului nostru.

Vecinii noștri unguri și-au aranjat o instalație de radioluiziune dintre cele mai puternice ce există, — și fac o propagandă nedescrisă pentru idealurile lor naționale. Nu există zi în care acești neastâmpărați șampioni ai revizuirii tratatelor de pace, — să nu înbînfeze crerii conaționalilor lor, cu discursuri patriotice, prin care țin vie speranța și nădejdea învierii naționale a Ungariei ciunhite.

Și aceasta împrejurare merită o deosebită atenție din partea Țării Românești, care avem nenorocirea de a avea în cadrele țării noastre o mulțime de inși, cari stau atât cu privirile cât și cu urechile spre Budapesta.

Nu sunt tocmai rari cazurile unde compatrioții noștri intelectuali cu paharele în mână, cu receptoarele aparatelor clandestine la urechi aplaudează înbînțatele discursuri dela Budapesta scultate prin radio cari urlau moarte opiniei valahe.

După părerea noastră însă aceste măsuri nu sunt ducătoare la scop fiindcă aparatele clandestine se instalează cu sutele de mii, cu toate rigoarele legii.

Cu mult mai eficace și cu rezultat instalarea aparatelor de radioluiziune plănuite la București și Cluj — cari să facă contra — propaganda curențită și care cu siguranță va contrabalansa propaganda dușmană venită dela Budapesta și Moscova.

Dr. Alexandru Lazăr
deputat.

Ori a căuta forma unei retracțiuni a celor afirmate despre discursul meu, ori de a deschide discuții obiective, în gazeta D-Voastre, asupra principiilor și temeiurilor din discursul meu.

Arad, 18 Septembrie 1923.

Cu stimă:

Dr. Gh. Ciuhandu
consilier referent eparhial
ca senator.

Ghimpi.

Cade guvernul?

Opoziția noastră pentru care nu avem nici un cuvânt de a nu ne mândri, a fost săptămâna aceasta, pradă unei surescinderi grozave. Dl. Maniu avea, ca să zic așa, o semnificativă gâdileală în podul palmei stângi iar ochiul drept îi se bătea în mod îngrijitor. Sfatul fruntașilor dela domiciliul domniei sale a hotărât cu unanimitate să recurgă la maestrul astronomiei magice pentruca din jocul constelațiilor oculte „să le spue baba ce-o da ghiocu și norocu”.

Nu sunt în măsură să știu rezultatul teoretic al acestor incursiuni în tainele viitorului, fapt este că cel 100 și mai bine de fruntaș ai partidului național-tărănesc au stat o săptămână întreagă în frac și clac echipati cu ne-lipsitul joben și mânuși glacé, pentruca oricând și la orice oră din zi sau din noapte să fie gata să-și prela fiecare departamentul său.

După trecerea a 7 zile, istoviți și nedormiți jalnicii fruntași cu răbdarea lor proverbială pusă la grea încercare au adormit înfărășit cu jobenul mototol tras pe o ureche și cu fracul îngrozitor de șifonat, alături de scoica telefonului salvator.

Guvernul însă în ciuda ghiocului lui Balhazar și al d-lui Maniu ține cu tot dinadinsul să înfrunte voința zeilor destinului spulberând asemeni unor baloane de săpun visurile de căpătuală a bieților „șefi” demni de mizericordia și mila trecătorilor.

Se poate d-le Maniu să îsprăviți mai de grabă campania de răsturnare căci deși suntem convingși că: La garde meurt et ne se rend pas; tirez le rideau, la farce est jouée?

Aurelian.

Societate hipică civilo-militară în Arad.

Comandamentul Diviziei 1-a Cavalerie, dorește a înființa la Arad o Societate hipică civilo-militară, care să aibe ramificațiuni în orașele Oradea-Mare și Timișoara unde să se înființeze deasemenea cluburi hipice, în strânsă legătură cu cel dela Arad.

Societatea va fi deschisă tuturor ofițerilor și gentlemanilor, iar membrii Societății, vor fi aleși de comitetul de conducere din persoanele reprezentative ale orașului Arad, Oradea Mare și Timișoara.

Scopul Societății este:

De a incuraja și desvolta manifestațiunile hipice călări, dresaj, sărituri, alergări, conduceri, etc.

De a pune la dispozițiunea amatorilor civili, eventual caii și manejul necesar pentru călărie.

Scrisoare deschisă.

Facem loc cu plăcere scrisorii deschise ce o publicăm mai jos.

Constatăm, că scrisoarea aceasta este numai un răspuns la o provocare, și nu-i putem refuza găzduirea în coloanele noastre.

Atârnă dela felul cum se va răspunde, rezervându-ne eventual și noi să intrăm în discuție, deoarece chestiunea pusă nu e numai religioasă, ci și de natură politică și de un interes obștesc.

Cătră On. Redacții ale ziarelor „Românul” și „Aradi Közlöny”
Arad.

Domnule Redactor,

Din prilejul discursului meu dela Senat, din 20 Martie, am fost apostrofat de două ziare locale: de „Aradi Közlöny” din 22 Martie, că am atacat pe catolici și de „Românul” dela 1 Aprilie că, în „mod necreștinesc” am făcut „procesul bisericii unite” și „atăcând partidul național-tărănesc”.

Acum, când cu stimă Vă pot trimite discursul pentru care m'ați osândit mai înainte de ce ați fi

putut să-l aveți publicat în „Monitorul oficial” dela 29 Aprilie. Vă rog respectuos, să binevoiți a-l ceti.

Și nădăjduesc, că Vă veți convinge despre două lucruri:

că idela fundamentală a discursului meu este restaurarea unității religioase sufletești a Poporului român și creierea unui regim unitar și a unei înzestrări metariale egalitare a tuturor cultelor în Statul Român;

și, al doilea, că eu fac deosebire între ceea ce este „duhovnicesc” și ceea ce este „politic” în catolicism, respectând elementul spiritual și combătând elementul politic agresiv și subversiv.

Iar cât privește dovezile, ce am înfățișat în Senat, ele sunt scoase aproape toate din statistici de stat, ungurești și românești, și din lucrări de ale catolicilor.

Vă rămâne, prin urmare D-le Redactor, ca o datorie mai mult către profesiunea și cetitorii D-Voastre decât către persoana și starea mea, să binevoiți a alege între două:

PRIMĂRIA Comunei Murășel PUBLICAȚIUNE.

Primăria comunei Murășel publică licitație pe ziua de 6 Oct. 1928 la ora 10 în localul Primăriei, pentru lucrările de construire alor 2 poduri de beton armat, pentru trotuar, în lungime de 11 și 13 metri, cu grădele de fier, între comuna Murășel și Aradul-nou, precum și pentru lucrul de pardosire.

Condițiunile de licitație se pot vedea la Primăria comunei Murășel, între orele de serviciu.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile contabilității publice Art 72—83.

Murășel la 14 Sept. 1928.
Nr. 70—1928

No. 695 Primăria.

PRIMĂRIA Comunei Macea Publicațiune.

În urma avizului dat de Comisia Zootehnică de plasă, se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 31 Octomvrie 1928, orele 9 a. m., în curtea Primăriei, vindem prin licitație publică orală un taur neapt de reproducție.

Licitațiunea se va ține pe lângă respectarea disp. L. asupra Contabilității publice, iar condițiunile se pot vedea zilnic în biroul notarial.

Macea, la 15 Septemvrie 1928
No. 1368—1928

No. 696 Primăria.

NOTARIATUL comunei Mișca Publicațiune.

Primăria comunei Mișca anunță, că în ziua de 8 octomvrie 1928 ora 10 a. m. va vinde prin licitație publică cu oferte închise 2 armăsari de 6 ani, 3 tauri pololini, 7 vieri și un țap neapți de reproducție pe lângă respectarea tuturor formelor prevzute de art 72 și următorii din legea contabilității publice în localul Primăriei Comunale.

Mișca 17 Septemvrie 1928

No. 10121—1928 Primăria.
No. 698

PRIMĂRIA comunei Iermata PUBLICAȚIUNE.

Primăria comunei Iermata publică licitație pe ziua de 20 Oct. 1928 pentru următoarele:

No. 1705—1928. Furnizarea petrolului necesar în anul 1928 pentru și una lampă de birou și șase bețe trebuincioase.

No. 106—1928. Reparațiuni mai mici la edificile comunale și lucrări de faur.

No. 9078—1928. Furnizarea imbrăcămintelor și reccvizitelor de birou.

Licitațiunea se va ține în biroul primăriei comunale pe lângă respectarea legii cont. publ. în caz de nesucces a primei licitații se va repeta la 20 Nov. 1928

No. 697 Primăria.

Cronica Replicilor.

În paginile „Românului“ pe lângă obiceiurile mirolături opozioniste, îmbărbătate de blagoslovita foarfecă de redacție, simpaticul domn Dr. D. Cosma nădușește să-mi dovedească că domnia lui, contrar „calomniilor mele“, merită pe deplin să fie gădilată de epitetul onorific: „președinte al desp. județean Arad al „Uniunii foștilor voluntari Români“. Sunt dezolat d-le Cosma că din cauza spațiului restrâns, nu-ți pot lămuri în mod explicit sensul exact al cuvântului „calomnie“. Sper însă că conform așteptărilor mele vei răsfol diferite dicționare și lexicoane puse la dispoziția ignoranților, pentru a te convinge că de calomnie nu poate să fie vorba atunci când aducând citații din propriul d-tale apel, trag o concluziune justă.

Nu mă îndoiesc deloc că vei fi fost prizonier în Rusia — să-ți fie de bine — cu ce drept vi însă domnia ta să dresenzi un apel politic unei uniuni profesionale, dar nioi de cum național-tărănist?

Să fim sinceri d-le dr. Cosma, crezi domnia ta că este cineva, unul singur măcar, care să nu condamne apelul d-tale publicat în ziarul „Patria“ din Cluj. Căci este de iertat oare ca un președinte al U. F. V. R. să spune: „Fraților, ne sunt dușmanii acei cari tind la desbinarea noastră precum au fost dușmanii ai Ardealului toți acei cari au divizat vechiul partid național, slăbind astfel rezistența Ardealului față de politica ticăloasă a guvernelor liberale și averescane“?

Crezi oare într'adevăr că d-nii Goga și Goldiș sunt dușmanii Ardealului, căci doar conflictul Goga-Cicio Pop și fripturiștii d-lui Goldiș au divizat vechiul partid național? Ești oare sigur d-le președinte că toți ardelenii, mai precis toți membrii despărțământului pe care ai norocul să-l prezidezi sunt chip și asemănarea ideilor domniei tale și că sunt cu toții convinși de „politica ticăloasă a guvernelor liberale și averescane“?

Ești convins d-le Cosma că președinția desp. Arad și s'a încredințat pentru ea abuzând de puterea domniei tale să dai directive politice și să faci declarații de dragoste unui partid sau celuilalt în numele tuturor membrilor uniunii? Ești greșit d-le Cosma și lată de ce cer pentru domnia ta *capitis diminutio*. Lată pentru ce cer opiniei publice să judece într-o dată un președinte U. F. V. R. poate fi agent de propagandă politică. Află domnule Doctor Cosma că făuritorul României-Mari în care domnia ta te lăfăești astăzi, este partidul Național-Liberal și mai afiă încă că consolidarea națională a unei țări ale cărei regiuni au fost un mileniu subjugate și înstrăinate, nu se poate face în timpul cât domnia ta & C-nie, ai fuma o țigară de foi. Stăpânii mei d-le Cosma, merită încrederea de care se bucură din partea factorului constituțional și eu sunt mândru de stăpânii mei, șleahă însă unde domnia ta este argat domestic nu va putea decât să semneze pacturi cu comuniștii Internaționalei a III-a și să ție meetinguri populate cu banii Moscovei sovietice.

Jertfa sutelor mii de soldați regăteni căzuți pentru libertatea domniei tale nu se revoltă pentru invocarea celui mai glorios sacrificiu pe care îl cunoaște omenirea, ci se revoltă pentru că un președinte al U. F. V. R. cere excluderea regătenilor și proclamă fățiș lupta dintre frații de același sânge.

Nu-ți face insomnie d-le doctor Cosma din faptul că văduvelor lor nu le-ai dat domnia ta totșceace cereau să li se dea: respectul celor căzuți pentru Ardeal. Societatea I. O. V. își face datoria și în criza economică mondială în care ne zbatem te asigur că nici patronul d-tale nu ar putea să facă mai mult.

Refacerea țării noastre cu un trecut atât de singeros și întunecat nu se va putea înfăptui cu conștiința românească care sălășluiește în domnia ta și nici cu apelurile nesocotite pe cari le afișezi în dubla domniei tale calitate.

Te asigur însă că puternicul partid Național-Liberal care și-a luat răspunderea intrării noastre în războiul mondial alături de Aliați, pe când domnia ta luptai în rândurile armatei austro-ungare, va ști mai mult de cât ori care alt partid de adunătură, să înfăptuiască consolidarea națională a țării Românești.

Păstrează articolele ziarelor „*independente*“ d-le Cosma, pentru educația domniei tale și lasă opinia publică să judece crima pe care o săvârșești când ceri excluderea românilor din vechiul regat din uniunea pe care ai norocul s'o prezidezi.

Cât despre pretinsul regionalism al partidului liberal, liniștește-te domnule doctor Cosma și nu uita că capii autorităților din Arad fie regăteni fie ardeleni, sunt funcționari de carieră de cel puțin 25 de ani și incontestabil sunt cei mai indicați pentru funcțiunile de cari le ocupă. Totuși nu uita că înafară doar de partidul de adunătură (cred că ști de care este vorba) nici un alt partid serios nu te va pune pe domnia ta sau pe altul prefect de județ, pentru marele merit că părăsindu-ți clientela grasă din Siberia ai intrat voluntar în armata Română.

N'am avut fericirea d-le Cosma să fi luptat în Mărăștii sau Mărășești, fi asigurat însă că chiar dacă aș fi luat parte cum pretinzi domnia, ta nu-mi legam — așa cum faci d-le Cosma — datoria mea de român, tinichia sunătoare la coadă.

Și ca să închei d-le Cosma Dimitrie te rog — de dragul opiniei publice — să-mi lămurești în ce calitate și cu ce drept ceri excluderea din U. F. V. R. a românilor din vechiul regat, cari — mai mult de cât întreg partidul național cu Maniu și cu domnia ta la un loc — au liberat Ardealul? Cu ce drept și cu care competență dai domnia ta directive politice unei uniuni profesionale? În așteptarea răspunsului domniei tale, adresat nu mie personal ci opiniei publice, repet întrebarea:

Este U. F. V. R. o clică politică — dacă nu mai poate continua d-l Dr. D. Cosma să facă parte dintr-o uniune românească?

Aurelian.

PREFECTURA Județului Arad.

Serviciul Tehnic al Județului Arad.
ad. No. 2822 | 1928.

Publicațiune de licitație.

Să aduce la cunoștință publică că în baza autorizației primite, în ziua de 5 Octomvrie a. c. la 12 ore se va ține licitație, cu termen scurt, în localul Prefecturii județului, pentru darea în antreprisă a lucrărilor de repararea edificiului tribunalului din Arad, conform devizului întocmit de serviciul tehnic jud. Arad No. 777—1928.

I. Lucrări de tâmplărie, vopsitorie și zugrăveii în valoare de Lei 221,900.

II. Lucrările de instalațiune și apeduct în valoare de Lei 14,000.

III. Lucrări de tapițerie în valoare de Lei 34,800.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice art. 72—85.

Proiectul lucrărilor, condițiunile detaliate și modelul de oferte se pot vedea zilnic între orele 11—13 la serviciul tehnic jud. Arad.

Garanța provizorică de 4%, numărării sau efecte de stat se consemnează la Adm. Financiară din loc și numai recepția se va înainta separat de oferta.

Arad, la 15 Septemvrie 1928.
Serviciul Tehnic al județului
No. 691 Arad.

PRIMĂRIA Com. Aradul-Nou. PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 29 Sept. a. c. orele 11 se va ține la primăria comunei Aradul nou licitațiune publică cu oferte închise în conformitate cu art. 72—83 din L. C. P. pentru repararea edificiilor comunale, zidirea unui gard, confecționarea băncilor în sala de consiliu și construirea alor 2 șoproane pentru pompele de incendiu.

Concurenții vor depune odată cu ofertele și garanță de 10% din suma oferită.

Condițiunile de licitație să pot vedea zilnic în biroul notarial comunal.

Aradul nou, la 17 Septemvrie 1928.
Primăria.
No. 2009—1928. No. 692

PRIMĂRIA Comunei Tipar.

PUBLICAȚIUNE.

Primăria Tipar publică licitație în ziua de 28 Oct. 1928 pentru vânzarea alor 2 tauri nepți pentru reproducție.

Licitația se va ține la Primărie cu oferte închise și sigilate în conformitate cu art. 82—83 din legea Contabilității publice.

Tipar la 17 Septemvrie 1928.
Primăria.
No. 972—1928. No. 693

Culesul viilor de deal s'a fixat pe ziua de 8 Octomvrie.

PROMONTORUL MINIȘ.
No. 702

Pește proaspăt
șalău, cega, crap,
și somn

se capătă în fiecare zi
la firma

IOSIF LUTWAC
ARAD

Calea Bănatului 4.

Pește sărat în engros și
în detail. No. 701

